

**Szczegółowy tryb postępowania
w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego przez Radę Naukową IBS PAN
przyjęty w dniu 28 czerwca 2024 r.**

Niniejszy dokument został opracowany na podstawie *Ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce* (Dz.U. 2018 poz. 1668, z późn. zm.), dalej: „**Ustawa**”, *Ustawy z dnia 3 lipca 2018 r. Przepisy wprowadzające ustawę - Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce* (Dz.U. 2018 poz. 1669, z późn. zm.), dalej: „**Ustawa Wprowadzająca**” oraz *Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 19 stycznia 2018 r. w sprawie szczegółowego trybu i warunków przeprowadzania czynności w przewodzie doktorskim, w postępowaniu habilitacyjnym oraz w postępowaniu o nadanie tytułu profesora* (Dz.U. 2018 poz. 261). W jego treści zostały uwzględnione zalecenia Rady Doskonałości Nauki (RDN) zawarte w aktualizowanym dokumencie pt. *Postępowania w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego* (aktualizacja z dnia 20 maja 2021 r.).

I. Postępowania wszczęte do 30 kwietnia 2019 r.

- I.1. Postępowania habilitacyjne wszczęte do 30 kwietnia 2019 r. przeprowadza się zgodnie z dotychczasowymi przepisami określonymi w *Rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 19 stycznia 2018 r. w sprawie szczegółowego trybu i warunków przeprowadzania czynności w przewodzie doktorskim, w postępowaniu habilitacyjnym oraz w postępowaniu o nadanie tytułu profesora*.
- I.2. Stopień doktora habilitowanego nadaje się w dyscyplinach określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 5 ust. 3 Ustawy.

II. Postępowania w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego wszczęte po 30 września 2019 r.

II.1. Wymagania ustawowe

- II.1.1. Stopień naukowy doktora habilitowanego nadaje w drodze decyzji administracyjnej Rada Naukowa IBS PAN.
- II.1.2. Stopień doktora habilitowanego nadaje się osobie, która:
 - 1) posiada stopień doktora,
 - 2) posiada w dorobku osiągnięcia naukowe, stanowiące znaczny wkład w rozwój określonej dyscypliny, w tym co najmniej:
 - a) jedną monografię naukową wydaną przez wydawnictwo, które w roku opublikowania monografii w ostatecznej formie było ujęte w wykazie sporządzonym zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 267 ust. 2 pkt 2 lit. a Ustawy, lub
 - b) jeden cykl powiązanych tematycznie artykułów naukowych opublikowanych w czasopismach naukowych lub w recenzowanych materiałach z konferencji międzynarodowych, które w roku opublikowania artykułu w ostatecznej formie były ujęte w wykazie sporządzonym zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 267 ust. 2 pkt 2 lit. b Ustawy, lub
 - c) jedno zrealizowane oryginalne osiągnięcie projektowe, konstrukcyjne lub technologiczne,
 - 3) wykazuje się istotną aktywnością naukową realizowaną w więcej niż jednej uczelni lub instytucji naukowej, w szczególności zagranicznej.

- II.1.3. Osiągnięcie, o którym mowa w pkt. II.1.2. 2) może stanowić część pracy zbiorowej, jeżeli opracowanie wydzielonego zagadnienia jest indywidualnym wkładem osoby ubiegającej się o stopień doktora habilitowanego.
- II.1.4. Obowiązek publikacji nie dotyczy osiągnięć, których przedmiot jest objęty ochroną informacji niejawnych.
- II.1.5. Postępowanie w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego wszczyna się na podstawie wniosku skierowanego do IBS PAN za pośrednictwem RDN. Po wpłynięciu do Rady Naukowej wniosek kierowany jest do Przewodniczącego Rady Naukowej i do Przewodniczącego Komisji ds. Kadry Naukowej.
- II.1.6. W terminie 4 tygodni od dnia otrzymania wniosku IBS PAN może nie wyrazić zgody na przeprowadzenie postępowania w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego i zwrócić wniosek do RDN. Jeśli wniosek został skierowany do Rady Naukowej w trybie art. 221 ust. 3 Ustawy, to Rada nie może nie wyrazić zgody na przeprowadzenie postępowania.

II.2. Czynności wstępne po otrzymaniu wniosku przez Radę Naukową w trybie art. 221 ust. 1 Ustawy

- II.2.1. Przewodniczący Rady Naukowej może zaprosić wnioskodawcę (dalej: **Habilitant**) do wystąpienia przed Komisją ds. Kadry Naukowej Rady Naukowej IBS PAN, dalej: **Komisja**. Na podstawie materiałów załączonych do wniosku o wszczęcie postępowania oraz, ewentualnie, na podstawie wyżej wspomnianego wystąpienia, Komisja przyjmuje w głosowaniu tajnym rekomendację dla Rady Naukowej w sprawie wszczęcia postępowania. Komisja bierze pod uwagę w szczególności:
 - 1) czy kandydat spełnia wymagania określone w pkt. II.1.2.,
 - 2) czy osiągnięcia naukowe kandydata należą do dyscypliny naukowej wskazanej we wniosku i czy mieszczą się one w kompetencjach Rady Naukowej.
- II.2.2. Rada Naukowa podejmuje w głosowaniu tajnym uchwałę w sprawie wyrażenia zgody na przeprowadzenie postępowania, biorąc pod uwagę rekomendację Komisji; głosowanie może być przeprowadzone elektronicznie, po wcześniejszym udostępnieniu członkom Rady Naukowej stosownych materiałów.
- II.2.3. Rada Naukowa niezwłocznie po podjęciu uchwały wymienionej w p. II.2.2. informuje o tym RDN.
- II.2.4. Komisja rekomenduje Radzie Naukowej kandydatów na członków komisji habilitacyjnej:
 - 1) co najmniej 2 kandydatów na członków, posiadających stopień doktora habilitowanego lub tytuł profesora, zatrudnionych w IBS PAN, w tym sekretarza;
 - 2) co najmniej jednego kandydata na recenzenta, posiadającego stopień doktora habilitowanego lub tytuł profesora oraz aktualny dorobek naukowy i uznaną renomę, w tym międzynarodową, niebędącego pracownikiem podmiotu habilitującego

II.3. Czynności związane z powołaniem komisji habilitacyjnej przez Radę Naukową

- II.3.1. W terminie do sześciu tygodni od otrzymania informacji o członkach komisji habilitacyjnej wyznaczonych przez RDN, Rada Naukowa IBS PAN powołuje komisję habilitacyjną. W wypadku niemożności dotrzymania tego terminu, Rada Naukowa zawiadamia osobę ubiegającą się o nadanie stopnia doktora habilitowanego o zaistniałych okolicznościach i wskazuje inny termin powołania komisji habilitacyjnej.
- II.3.2. Procedura powołania komisji habilitacyjnej rozpoczyna się od powołania w skład komisji habilitacyjnej osób wskazanych przez RDN. Rada Naukowa powołuje tych członków komisji

habilitacyjnej w głosowaniu tajnym zwykłą większością głosów. Następnie Rada Naukowa wyznacza członków komisji habilitacyjnej wskazanych przez IBS PAN i powołuje ich w skład komisji habilitacyjnej. Członkowie ci wybierani są w głosowaniu tajnym zwykłą większością głosów spośród kandydatów wskazanych przez Komisję ds. Kadry Naukowej oraz osób zgłoszonych przez uprawnionych członków Rady Naukowej obecnych na jej posiedzeniu.

- II.3.3. Recenzentem wyznaczonym przez Radę Naukową może być osoba niespełniająca warunków określonych w pkt. II.2.4. 2), która jest pracownikiem zagranicznej uczelni lub instytucji naukowej, jeżeli Rada Naukowa uzna, że osoba ta posiada znaczący dorobek w zakresie zagadnień związanych z osiągnięciami osoby ubiegającej się o stopień doktora habilitowanego .
- II.3.4. Powołanie wszystkich członków komisji habilitacyjnej jest równoznaczne z powołaniem przez Radę Naukową tej komisji.

II.4. Czynności związane z działaniem komisji habilitacyjnej oraz Rady Naukowej (po powołaniu komisji habilitacyjnej)

- II.4.1. Recenzenci, w terminie 8 tygodni od dnia doręczenia im wniosku, oceniają, czy osiągnięcia naukowe osoby ubiegającej się o stopień doktora habilitowanego odpowiadają wymaganiom określonym w art. 219 ust. 1 pkt 2 Ustawy i przygotowują recenzje zawierające jednoznaczne konkluzje.
- II.4.2. Posiedzenia komisji habilitacyjnej zwoływane są przez jej Przewodniczącego. Odbywają się one w pomieszczeniach IBS PAN lub innym miejscu wskazanym przez Przewodniczącego komisji habilitacyjnej. Obrady komisji habilitacyjnej mogą odbywać się przy użyciu urządzeń technicznych umożliwiających prowadzenie obrad na odległość z jednoczesnym bezpośrednim przekazem obrazu i dźwięku. Dla skutecznego podejmowania czynności przez komisję habilitacyjną konieczne jest kworum minimum 5 członków, przy udziale Przewodniczącego i Sekretarza. Posiedzenia komisji habilitacyjnej są protokołowane.
- II.4.3 (uchylony)
- II.4.3a W przypadku postępowań habilitacyjnych wszczętych przed 1 października 2023 r. komisja habilitacyjna, na wniosek jej Przewodniczącego lub innego jej członka, poparty przez zwykłą większość jej członków, może przeprowadzić publiczne kolokwium habilitacyjne w zakresie osiągnięć naukowych Habilitanta.
- II.4.3b W przypadku postępowań habilitacyjnych wszczętych od dnia 1 października 2023 r. komisja habilitacyjna przeprowadza publiczne kolokwium habilitacyjne w zakresie osiągnięć naukowych Habilitanta.
- II.4.3c Kolokwium habilitacyjne ma charakter publiczny i może być przeprowadzone, z zachowaniem niezbędnych zasad bezpieczeństwa, poza siedzibą podmiotu habilitującego przy użyciu środków komunikacji elektronicznej, zapewniających w szczególności:
 - 1) transmisję kolokwium w czasie rzeczywistym między jego uczestnikami,
 - 2) wielostronną komunikację w czasie rzeczywistym, w ramach której uczestnicy kolokwium mogą wypowiadać się w jego toku.
- II.4.3d Kolokwium przeprowadza się po otrzymaniu przez komisję habilitacyjną wszystkich recenzji, w obecności zwykłej większości członków komisji habilitacyjnej, a w tym jej Przewodniczącego i Sekretarza.

W przypadku sporządzenia co najmniej dwu recenzji negatywnych, kolokwium habilitacyjnego nie przeprowadza się.
- II.4.3e Przewodniczący komisji habilitacyjnej ustala termin kolokwium w porozumieniu z Habilitantem. Informacje o terminie, miejscu i sposobie przeprowadzenia kolokwium,

ustalone przez Przewodniczącego komisji habilitacyjnej, ogłasza się w BIP na stronie podmiotowej IBS PAN nie później niż w terminie 10 dni przed wyznaczonym terminem przeprowadzenia kolokwium habilitacyjnego. W tym samym czasie, w BIP na stronie podmiotowej IBS PAN udostępnia się wszystkie recenzje sporządzone w postępowaniu. Habilitant informowany jest niezwłocznie o udostępnieniu recenzji w BIP.

- II.4.3f Członkowie komisji habilitacyjnej i Rady Naukowej IBS PAN niezwłocznie informowani są o ustalonym terminie kolokwium. W przypadku przeprowadzenia kolokwium w trybie zdalnym, osoby niebędące członkami komisji habilitacyjnej, a także niebędące członkami Rady Naukowej IBS PAN, zgłaszają swój udział w kolokwium w trybie określonym w ogłoszeniu o kolokwium, o którym mowa w p. II.4.3e.
- II.4.3g W przypadku niemożności uczestnictwa Habilitanta w kolokwium w ustalonym terminie, jest on zobowiązany niezwłocznie poinformować o tym Przewodniczącego komisji habilitacyjnej. Jeśli ta nieobecność zostanie uznana przez Przewodniczącego komisji habilitacyjnej za usprawiedliwioną, to wyznacza on jednorazowo dodatkowy termin przeprowadzenia kolokwium. Nieusprawiedliwiony brak stawiennictwa Habilitanta na kolokwium habilitacyjne podlega zaprotokołowaniu, ale nie wstrzymuje prowadzonego postępowania.
- II.4.3h Kolokwium habilitacyjnemu przewodniczy Przewodniczący komisji habilitacyjnej. Kolokwium habilitacyjne składa się z dwu części. W części pierwszej, Habilitant przedstawia swoje osiągnięcia naukowe, stanowiące podstawę do wystąpienia o nadanie stopnia doktora habilitowanego. Druga część kolokwium ma formę otwartej dyskusji z Habilitantem na temat tych osiągnięć.
- II.4.3i Przebieg kolokwium habilitacyjnego jest protokołowany przez sekretarza komisji habilitacyjnej.
- II.4.3j Przebieg kolokwium nie podlega formalnej, tzn. ustalonej w drodze przyjęcia odpowiedniej uchwały, ocenie, ale jego przebieg może służyć ocenie spełniania przez Habilitanta ustawowych warunków do nadania stopnia doktora habilitowanego i przez to może być uwzględniony przy podejmowaniu przez komisję uchwały zawierającej opinię w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego, o której mowa w p. II.4.4. Fakt ten musi być podany w protokole z posiedzenia komisji, na którym uchwała ta jest podejmowana.
- II.4.4. Komisja habilitacyjna przeprowadza głosowania w trybie jawnym, zwykłą większością głosów, przy zastrzeżeniu, że o kwestii jawności albo tajności głosowania komisji habilitacyjnej nad uchwałą zawierającą opinię w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego decyduje dyskrejonalnie osoba ubiegająca się o nadanie stopnia doktora habilitowanego. Decyzja ta może być podjęta albo zmieniona w każdym momencie, nie później jednak niż do dnia poprzedzającego posiedzenie komisji habilitacyjnej, na którym uchwała ta będzie głosowana. Zgodnie a Art. 221 ust. 10 Ustawy opinia nie może być pozytywna, jeżeli co najmniej 2 recenzje są negatywne.
- II.4.5. Członkowie komisji habilitacyjnej mogą upoważnić Przewodniczącego komisji do podpisania w ich imieniu dokumentów związanych z działaniami komisji.
- II.4.6. Komisja habilitacyjna w terminie 6 tygodni od dnia otrzymania recenzji przekazuje Radzie Naukowej uchwałę, o której mowa w pkt II.4.4., wraz z uzasadnieniem i dokumentacją postępowania w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego. W wypadku niemożności dotrzymania tego terminu, komisja habilitacyjna zawiadamia osobę ubiegającą się o nadanie stopnia doktora habilitowanego o zaistniałych okolicznościach i wskazuje inny termin podjęcia przedmiotowej uchwały.
- II.4.7. Na podstawie uchwały, o której mowa w pkt. II.4.6, Rada Naukowa, w terminie miesiąca od dnia jej otrzymania, nadaje stopień doktora habilitowanego albo odmawia jego nadania. Wyniki prac komisji habilitacyjnej referuje na posiedzeniu Rady Naukowej jej sekretarz. W przypadku negatywnej opinii komisji habilitacyjnej Rada, zgodnie z Art. 218 ust. 12 Ustawy, podejmuje uchwałę o odmowie nadania stopnia doktora habilitowanego. W przypadku

pozytywnej opinii komisji habilitacyjnej, Rada w sposób tajny przeprowadza głosowanie w sprawie przyjęcia uchwały o nadaniu stopnia doktora habilitowanego, podejmując decyzję zwykłą większością głosów. Negatywny wynik tego głosowania jest równoznaczny z przyjęciem przez Radę uchwały o odmowie nadania stopnia doktora habilitowanego. W przypadku jednakowej liczby głosów "za" i "przeciw" przyjęciu uchwały, głosowanie jest powtarzane do czasu podjęcia przez Radę jednoznacznej decyzji.

II.5. Postanowienia końcowe

- II.5.1. Osoba ubiegająca się o nadanie stopnia doktora habilitowanego ma prawo do zawieszenia i umorzenia postępowania habilitacyjnego, a także, bez zbędnej zwłoki, do odwołania się od decyzji Rady Naukowej o odmowie nadania stopnia doktora habilitowanego zgodnie z odnośnymi przepisami dotyczącymi postępowań administracyjnych, z uwzględnieniem specyfiki nadawania stopni naukowych.
- II.5.2. IBS PAN, po zakończeniu postępowania w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego, udostępnia w BIP na swojej stronie podmiotowej wniosek osoby ubiegającej się o stopień doktora habilitowanego, informację o składzie komisji habilitacyjnej, recenzje, uchwałę komisji habilitacyjnej zawierającą opinię w sprawie nadania stopnia wraz z uzasadnieniem oraz decyzję o nadaniu stopnia albo odmowie jego nadania.
- II.5.3. Wniosek osoby ubiegającej się o stopień doktora habilitowanego, informację o składzie komisji habilitacyjnej oraz recenzje niezwłocznie po ich udostępnieniu zamieszcza się w systemie, o którym mowa w art. 342 ust. 1. Ustawy.
- II.5.4. Osoba, która ubiega się o nadanie stopnia doktora habilitowanego, wnosi opłatę za przeprowadzenie postępowania w tej sprawie. Opłata ta pokrywa koszty przeprowadzenia postępowania, w tym między innymi wynagrodzenia członków komisji habilitacyjnej. W przypadku nauczyciela akademickiego albo pracownika naukowego, koszty postępowania ponosi zatrudniająca go uczelnia, instytut PAN, instytut badawczy lub instytut międzynarodowy. Opłatę tę również w przypadku innego kandydata może wnieść instytucja go zatrudniająca. Kandydat składa odpowiednie oświadczenie na ręce dyrektora IBS PAN niezwłocznie po przyjęciu przez Radę Naukową IBS PAN uchwały o zgodzie na przeprowadzenie postępowania w sprawie nadania mu stopnia doktora habilitowanego.
- II.5.5. Ustalenia zawarte w niniejszym dokumencie wchodzi w życie z dniem 28 czerwca 2024 r.